

Latweeschu Awises.

No. 35.

Zettortdeenâ 27. Augustâ.

1864.

Zannas sinnas.

Maslawâ. Muhsu Kungs un Keisers 14tâ Augustâ nobrauzis Maslawâ, un 16tâ Augustâ arri no sawa juhraz: zella un no Wahzsemmes Maslawâ pabr-
braukuschî Keisera dehs Leelwirfts Meksî Aleksandro-
witsch un Konstantina dehs Leelwirfts Nikolai Kon-
stantinowitsch. — Keisers 11tôs ar eisenbahni at-
skrehjis, tuhda eesehdees rattôs un nobrauzis Kremta
pilti, Wissas eelas lauschu peebahstas bijuschas, kas ar
leesu preeku sawu mihtu semmestehwu fweizinajuschi.
Wiss pilfats jauki gaismohts bijis. Parleekam smukki
ar fweezehm un lampahm bij isgresnojuschî tohs trihs
bahnopus un leelo kumedinu nammu, kur paschâ aug-
stakâ juinta weeta spihdejis leelai Keisera ehrglis, us
kurrea krahim 2 saules bij taifstas, kas tahdu gai-
schumu dewuschas, ka leelais plazzis no tam gais-
mohts tappis. 16tâ Augustâ Keisers lehgera Deewa-
kalpofchanâ bijis un saldatas lizzis munstereht un tad no-
brauzis Ghina zeemâ, 17tâ Augustâ apluhlojis saldatas
un lizzis mehrki schaut leeleeem-gabbaleem un kahjenee-
leem. 18tâ Augustâ munsterejis wissu to kerra-spehku, kas
Maslawas lehgeri un tad waffarâ 11tôs aibranzis us
Wahzsemmi, kur Winnus 24tâ Augustâ gaida Berlinê.

Telegrawes sinnas raksta: ka muhsu Krohnaman-
tineeks Leelwirfts Nikolai Aleksandrowitsch ismasgajees
juhraz pee Dllantes Scheweninas juhemallas, nobrau-
zis us Kiles pilfatu Dllkeinê un no turrenos eeschohht
us Kopenahgenti pee Dahnu lehnina. Muhsu Keise-
reene taggad pee Keines uppes un pee sawa brahta,
Eses leelerjoga, kahdas neddetas palikschohht.

Behterburga. Muhsu Kungs un Keisers
pawehlejis, ka muhsu kerra-wihru pulkas (regimentes)
tâ buhs pahrtajisht: 1) kerra-laikâ ikkatrâ kahje-
neeku batakkonê buhs buht 900 wihreem, ikkatrâ strel-
neeku batakkonê 720 wihreem un ikkatrâ rohtâ 180
wihreem. — 2) Meerâ laikâ treijadi warr darriht:
warr turreht 1) leelaku meera kerra-spehku ar 680 wih-
reem ikkatrâ batakkonê, jeb 2) pilnigu meera kerra-
spehku ar 500 wihreem ikkatrâ batakkonê; jeb 3) masu
kerra-spehku ar 320 wihreem ikkatrâ batakkonê.

Selgawa. Kurfemmes Gubernements Awises is-
fluddina, ka zeem. General-Gubernaters apstiprinajis
schohs kummissiones semneeku leetas spreedumus: 1) Kad
appeleere par pagasta teefas spreedumu tahdâs leetas,
kurrâs taggad wairs ne warr appeleereht pee aprinka
teefas, bet kurrâs taggad ja-appeleere pee pilskunga
teefas, tad teem kas appeleere, wairs naw ja-eemalka
ta sukkumbenz-nauda — tee rubuti, kas ja-eemalka
kad nemm appeleereschanas sismi. Tapat arri schi
sukumbenz nanda wairs naw ja-eemalka, kad appelleere
no pilskunga teefas pee Gubernements teefas. 2) Tah-
dâs leetas, kurrâs par pagasta teesu pee pilskunga
teefas appelleere, wairs naw jaspreesch aprinka teefai
par to, woi warroht swehreht tee, kurreem pagasta
teefa spreeduse swehreht, bet taggad pilskunga teefai
par to jaspreesch, woi kahds warr swehreht jeb ne.

Selgawas leeluppe taggad ispluhduse un tiklai
kuhst pahris pehdu, tad buhtu tik leels yhdenâ ka
pawaffarôs. Tapat arri wissas masas uppites pah-

pluhduschas un pee ne-eewesta feena, labbibas un neplautahm p Kawahm leelu fshadi padarrijufchas.

Rihgas Wahzu seelahm Awisehm no dauds weelahm sinna nahkufe, ka schinni gadda Kursemmé, Widsemmé un Yggannusemmé wiffas druwas un ptawás gan Deewa fwehtiba bij redsama, bet nu ar to pastahwigu leelu leetus laiku dauds weetas ne dabbusufchi ne feenu ne rudsus gohdigi fanemt, bet dauds feena ir labbibas stahwoht wehl lauka un puhstohht jeb isdihgstoht, arri kartuppelu fehriga wiffur pohstohht kartuppelu laulus. Slawehts Deews, ka nu no 20ta Augusta atkal labs laiks rahdahs.

Par to eisenbahni, fo gribboht taifht no Rihgas uf Selgamu un uf Leepaju, Rihgas Wahzu Awises atkal raksta, ka taggad kahds gudrs wihrs tahdus padohmus effohht farakstijis un pee waldischanas nodewis, kas israhdoht, ka warroht taifht pee paschas Rihgas un pahr Salku-fallu tahdu eisenbahnes tiltu, kas malkaschoht 2 milljonu rubuku mafak nekà tee zitti padohmi tafkerejuschi. Ja waldischana to apstiprinaschoht, tad warroht zereht, ka to eisenbahni eefahschohht taifht.

Rihgas-Dinaburgas eisenbahne Zuhla mehnesi wedduse 15 tuhft. 136 zilwekus un 1 millj. 348 tuhft. pohdu prezzes un par to eenehmuse 65 tuhft. 845 rubl., un no 1ma Janwara lihds 1ma Augusta 450 tuhft. 904 rubl., tas irr 91 tuhft. 110 rubl. wairak nekà tai paschà laikà 1863 gaddà. No tam warr saprast, kahda derriga un leela leeta irr eisenbahne, kahdu labbumu ta isdohd dauds tuhftoscheem zilwekem tahlumà un tuwumà.

Sibiria Tobolskas Gubernementi 13ta Zuhli Snòs no rihra eedeggupees feena kaudse Tjumas pilfata un 3 stundu laikà nodeggufe pilfata labbaka dalka. Wehl ne bij ugguns sprizjes fataisijufchi un atweddufchi atpakkat sawa paseekamà weeta, te ohtra wakkara atkal fahzis degt pilfata ohtra gallà, pastes nammà ohtra Tjumas uppes kraftà, un nu nodedsis wifs pilfats, wairak nekà 1500 ehkas! Nabbaga pilfatneeki palikluschi appalsch fillas debbes un til rehti kahds sawu nabbadsibu isglahbis!

Warschawa. No Latw. Awisehm 1863 Nr. 38 un 39 sinnafeet, ar kahdeem breefmigeem sleplawu darbeem dumpineeki Warschawa gribbejuschi grawu Bergu nokant, kad schis 17ta Septemeri 1863 brauzis garr grawa Zamoiska pilli. Gudri deesgan gan bij apflehpufchees un tobrihdi isbehgufchi, bet redsi — taifnais Deews tomehr wiffu gaisimà weddis, besdeewigee sleplawi fakerti un pelnitu teesu dabbusufchi. Sleplawu darbu padarrijufchi tee laundarritaji pa pilsdahrsu un pahr nahburgu nammu jumteem bij isbeh-

gufchi uf Rattoku basnigas dahrsu un tad pa zittahm eelahm isbehgufchi no Warschawas un dewufchees pee dumpineeku barreem meschòs. Pehzal polizeja dabbusufe sinnaht, kahdi tee laundarritaji bijufchi un tohs arri falehrufe. Schee sleplawi ilgi us to bij fataisijufchees kahda eisenbahnes usrauga Kazlowska nammà. Stary scheem bijis dumpineeku apgahdatajs Lembkis, kas pehz pats ar gipti nonahwejees, Piotrowskis, fo pehzal karrateesa palahrufe, Wernizkis un Lendowski (daktera dehs) sleplawu schaudarmu walbineeks un winna palihgs Everts, ettika taifstaja dehs. Wehl Kmelinskis, tas pats, kas bijis galwa teem, kas Leelwirstu Konstantinu gribbeja nokant un schaujoht Leelwirstu eewainojufchi. Gribbejuschi grawu Bergu nokant un tad tuhda leelu dumpi iszelt pa wiffu Warschawas pilfatu. Us to bij likluschi taifht tahdas nifnas bombas, kas ar rohahm mestas pahrsprahgt kad nokriht semmé (ar kurreem preeksch kahdeem gaddeem Orsinis gribbeja Napoleonu nokant pee kumedina namma Parisé), breefmigas elles maschines, kas sprahgstoht wiffaplahrt wiffu nomaita, ir wosworu ar fo eededsinaht un giptes papillam bij sagahdajufchi, fo blehdigs Pohlu apteekeris Schmidts Warschawa fataisija. Everts usnehmees to grehka darbu isdarriht un us to par palihgu nehmees sleplawu schaudarmu waddonu breefmigo Karwowski, kas bijis pats leelakais strehneeks un ar 2 stohbru plinti usnehmees grawu Bergu brauzohht noschaut. Tad ihrejuschi grawa Zamoiska pilli leelu kohrteli, kur fakrahjuschi wiffas schis breefmigas sleplawu leetas un maschines. Kad graws Bergs te garram brauzis, tad to sagaidijufchi Karwowskis, Krassinskis, schi brahlis, Rutkowskis, Runke (flaktera meistera dehs) un Wladislaw. Ta ka graws atbrauzis, Karwowskis tuhda ar plinti schahwis un tee zitti us winna mettufchi tahs breefmigas bombas un deggofchu wosworu, un bijis tahda breefmigi nelahga smakka un tahdi nikni duhmi, ka zilweks warrejis apslahpt. Bet sinneet no Awisehm, zil schehligi Deews Keifera weetneeku apfargajis, ka itt par brithumu dsihws un wessels palikka un tiklai kahdi kasaki un firgi tappe maitati. Tobrihdi behgt gan isbehgufchi — bet taifna Deewa rohlai ne warredami isbehgt tee nu sawu teesu dabbusufchi. Salehra papreeksch Lendowski un Krassuski, beidsohht Zatulski un wehl 6 zittus, kas pee tam wainigi. Karrera-teeska smalki wiffu ismekledama ilgi ar to irr darbojufchees un nu 5ta Augustà teem pelnitu spreedumu un teesu isdeuwufe. Lendowski, Krassuski un Schmidt nowedde palahrt — bet scheem appalsch karratawahm jaw buhdameem, graws Bergs pahr 2 apschelsojees un Lendowski un Krassuski us 20 gaddeem noshtijis Sibiria pee wifsguehtakeem darbeem, bet Schmidt uzzis

palahrt; tohs zittus nosubtijis us 15 woi 12 gaddeem pee kattu-razzeju darbeem Sibiriä. Wehl zittu isbehauſchu beedru pehdas taggad ſmalli dſenn.

Wihne. Pruhſchu kehniſch ar Giſtreikeru keiseru ifrunnajeſ par walſtu waijadſibahm, aiſbrauzis pee Baijeru kehniina un no turrenes eet us Bades=Bades weſſelibas awotu. Salka, ka ir Napoleons turpu nobraukſchoht. Wihne gan ſahfuſchi walſtu weetneeki farunnatees par meera derribu ſtarp Dahneem un Pruhſcheem un Giſtreikereem, bet atkal us kahdu laiku no tam atlahpuſchees. Salka, ka papreeſch effoht ar lummiſſioni tahs jaunus rohbeſchas ſtarp Dahnu walſti un ſtarp Sleſhwigu gruntigi janopreeſch. Giſtreikeris griboht, ka ir Wahju bundeſtagam buhtu dalliba pee waldischanas zelſchanas pahr Sleſhwigu-Dſteini. Pruhſis to ne grihb wehleht, un ta tad ta paliks ka bijis un grihb gaidiht, kamehr ihſtais paleekams wal dineeks Sleſhwigas-Dſteines un Lauenburgas ſemmehm buhs iſwehlehts un ezejts.

Pruhſchu kehniſch nosubtijis kahdus 5 karrakuggus us Ailes ohſtu Dſteine, kas tur palikschoht. Ta rahdabs, ka Sleſhwiga, Dſteine un Lauenburga zittu wal dineeku ne grihb, ka tillai Auguſtenburgas Erzogu Wridriki VIII. un ka labpraht zil ſpehdamas grihb Pruhſchu walſtai peebedrotees, lai ar to tahm buhtu ſpehzigs atſpades un palihgs.

Zittas walſtis paldeews Deewam eet ta, ka pahr tahm naw ko ſtahſiht.

Seemel-Amerikâ ar to ſahl darbotees, kahds nu effoht ja-iſwehle par ſcho walſtu presidentu, jo presidenta Linkolna 4 waldischanas gaddi ſteidsahs us beigahm. Dſted, ka Linkolnu wairs ne griboht tadeht, ka ar karru labbi ne iſdohdabs un ne warrejis wehrqu-walſtneekus uſwarreht. Griboht tahdu presidentu, kas us meeru dohmajoht, jo ar karru jaw dikti apniktuſchi. Lai derroht pameeru us 6 mehneſcheem, ka tai laikâ tad warretu meeru ſaderreht, pehz ka jaw wiſſi ilgojahs newoen Amerikâ bet arri Giropâ tadeht, ka andele un wiſſuwairak tee tuhſtoſchi bohmwillaſ pabrihki ar to nihſt, dauds 100 tuhſtoſchi pabrihku ſtrahdneeku zaur to bes maises un nabbagi (wiſſuwairak Galante) paliktuſchi un bohmwilla� prezes til dahrgas paliktuſchas, ka nabbaga laudim jaw par gruhti nahk. Jo wiſſulabhaku bohmwilla libds ſchim us Giropu nahze no Amerikas wehrqu-walſtim, tur nabbaga Mehgerus ſpeede pee ſchi gruhta darba. Kad nu tur tas karſch iſzehlahs, tad ſeemelneeki, ka jau karru laikâ, wehrqu-walſtneeku kuggeem wairs ne wehleja no ſawahm ohſtahm iſeet un ſawu prezzi un bohmwilla aiſweſt us Giropas pabrihkeem. Zaur to ſcheem ne bij bohmwillaſ deesgan ſtrahdaht un tadeht pabrihki iſnihka un ſtrahdneeki palikka baddu mirreji. Tadeht arri gan Galante,

gan arri Napoleons gribbejuſchi eejauktees tai karrâ un wehrqu-walſtneekem peepalihdſeht, lai ahtri karſch beidsahs; tomehr naw drihſtejuſchi ta darriht, bihdamees no karru pa ſemmi un juhru ar ſtipreem Amerikas ſeemelneeku walſtim un tadeht, ka ihſti ne gribbejuſchi teem palihdſeht, kas no wehrqu buhſchanas nebuht ne grihb atlahptees un talabbad til paſtahwigi karru ar ſeemelneekem, kas to wehrqu buhſchanu grihb iſdeldeht. Wehrqu-walſtneeki atkal no wehrqu-buhſchanas ne grihb atlahptees tadeht, ka tee ſawâs ſemmês tillai tahdas leetas audſina, ko tillai ar wehrgeem lehti warr apſtrahdaht un audſinaht, ka bohmwilla, tabaku, riſi zc., kas winnu ſemmês ihſti un brangi aug. Salka, ka wiſſi palikschoht par nabbageem, ja wehrqu buhſchanu tur nozeltu. Tapehz tee nu til ſtipri un paſtahwigi turrejuſchees karrâ prett dauds ſtiprakeem ſeemelneekem.

Taggad ſinnas, ka ſeemelneeku admirals Warraguts ar ſaweem kuggeem uſwarrejis 2 ſtiprus krepoſtus pee Mobiles warrenas ohſtas un pilſata, kas til ſtipri un maktigi effoht apbrunnota pa juhru un ſemmi, ka wiſſi tizzejuſchi, ne muhſcham tahs weetas ne warroht panemt. Ja ſchi ſinna riktiga, tad wehrqu-walſtneekem gruhti deesgan gan ces, jo ſeemelneeku general Grants pa tam arri effoht aiſgabjis us wehrqu-walſtneeku galwas pilſatu Richmondi un ar ſawu karru-ſpehku ſtahwoht pahris juhdsu no ſchi ſtipra pilſata. —

S—3.

Kreemſemme. Kijewas pilſatâ gahja diwi ſehni us atku uhdeni ſmelt. Smelttoht eekritta weenam naſis alkâ un eeduhrahs alkas grohdôs. Weens ap windu apkehrees, eelaidahs alkâ, ohtris atkal gribbeja winnu iſwindoht ahra, kad buhs naſi panehnis. Dikko tas naſi dabbujis un aiſ johſtas aiſbahſis, ſahka ſchis blautees, ka tam ſlikti ap ſirdi paleekoht. Winſch ne ſpehja wairs ar rohſahm pee windas noturretees. Tahs ſchlufk wallâ un ſehns nokriht alkas dibbinâ. Ohtris tuhliht ſauza pilnâ kalla: Glahbjat, glahbjat! Laudis ſaſtreij lohpa eekrittuſcho ſehnu iſwilkt un eelaisch ohtru ſehnu ar windu alkâ. Bet tikko arri ſcho bij alkâ kahdu gabbalu eelaiduſchi, tad winſch eekleedsahs, ka ſlikti ap ſirdi paleekoht un tapat ka pirmais nokritta alkas dibbinâ. Nu laidahs ſaldats alkâ eekſchâ. Bet par drohſchibu winnu pee windas peefehja, lai warretu tuhliht wilkt ahra, ja tam tahda patti nelaima uſnahktu. Ta arri bija. Dikko ſaldatu alkâ eelaida, tad ſchis tuhliht ſahka blautees un to til knappi dſihwu iſrahwa ahra. Tohs diwus ſehnus pehz ar kelfcheem iſwilka un raudſija atdſihwinahkt, bet dakteru puhliſch neko wairs ne libdſeja. Tee bij pagallam. — Tahdi patti nelaima arri Wahſſemme, Gidelbergas pilſatâ notikkuſe. Weens ſtrahdreeks laidees 7 affu dſilkâ alkâ eekſchâ un tur dibbinâ palizzis, ta-

pat arri ohtris un treschais. Wissi trihs affä no flakta gaisa aistrabwufchees. — Dilläs bedräs, alläs, affäs, pagrabbdös fur wihns woi allus ruhgst, sakrah-jahs daschu reis bees un nahwigs gais, fo par ohglu ftabbi (kohlenaures Gas, fire Luft) fauz. Zilwekem, lohpeem un zitteem dshweem raddijumeem schis nelahga gais dwaschu lä rautin aistranj. Labbt darra, ja tah-das weetas papreekschu iswehfina un ja tur kabhj eelshä, tad nemm deggofchu fwezzi lihds. Ja fwezze nodseest, tad jau stän, fa tahdä affä, pagrabbdä woi bedrē ne warr kabhj eelshä, pirms nelabbais gais no turrenes isgahjis.

Kreewusemme. Odeffas Uwises raffa: Ne-weenu gaddu naw pee mums tik dauds nelaimes zaur kruffu un pehrkoni notikluschas, lä fhogadd. Weenadi ween atnahf sinnas par breefmigahm wehtrahm, breefmigu pehrkona gaisu un aplam warrenu leetu un kruffu, fas fahdschas, lohpu pulkus un laukus nopohstijis. Wifeseelakais pohsta zaur kruffu irr notizzis Podolias guberniä un daschäs weetas Personas un Taurias guberniäs. Leelu leele labbibas lauki irr nomaitati, ehkas no wehtras fagahstas un dauds lohpu pohstä gahjuschi. Arri Krimmes puffsallä irr wehtra un kruffa neisteizamu fshadi padarijuse; bes tam wehl negantee siffenu barri laukus, plawas un gannibas no-ehduschi un aitu pulkeem nahwiga febrga usnahfufe. Prohwejuschi nopohstitus laukus noptaut un tohs falkohs falmus lohpeem par barribu doht; bet tee naw ne maf lahga bijusch. Gohwis dabbujuschas zauru wehderu, sirgi atkal pumpas us fruhstim un plezzeem, fas pehz par augoneem palikluschas.

No Leepajas pusses, 14. Aug. Nu irr kahdas peežas neddefas, kamehr mums weenadi ween leetus lihst un mehš rektu kahdu deenu fauli effam redsejuschi fshidam. Muhfu baggatas zeribas plawas un dru-wäs daschlahrt irr wehjä gahjuschas. Nets kahds fawu feenu pufmehe gohdiqt effam dabbujusch fa-wahft. Daudseem feens wehl appakfch uhdena aug. jeb paplauts mirkst. Mudsä dascham wehl us laukeem. Waffaraja wehl pawiffam fakka un azzim redsoht no flapjuma nihst kohpä. Kartuppeli it rettä kahdä granta senumē zilko wehl wesseli. Kad zits dabbusim feht, wehl ne warr sinnaht. Ir lohpi weetahm fahf trift. Gruhts gads mums gaidams. Tiklai pee zil-wekem, gohds Deewam, wesseliba. Nu, tatschu Deews schehligi muhs mittinahs! — Bet lä jau katru gaddu, fur waffaras darbeem naw isdewigs laiks, lä arri fhogadd pee fa truhkuma, fo pat Deews pee-fuhfa, peeelkash arri wehl zits gruhtums, fur paschi ween effam wainigi. Dsrdeju kahdu fainneeku, fo gan sinnu mohdrigu strahdneeku, bet ne wifs faimes bendi, fshahdus wahrds ruunajam: „Gruhtums arri

zaur to, fa faine zaur to negaisu apnihft to darbu un apflinkt; ne gridd faules deenä dauds maf wairak peespeestees, bet nurd prettim, lä kad fainneeks buhtu wainigs, fa leetus lihst un launadhs plohsahs. Tat-fchu nogurrufi wehl ne buhtu. Tä gan ne kristolhs. Gan finnahs winna gadda gallä fawu pilnu lohni praflht, isdihguschu rudfu maifi sewim, un eepuifschu feenu faweem lohpeem fmahdeht.“ Tä runnaja schis fainneeks. Ir mehš lihds ar winnu faktam: Tä gan ne kristolhs!

Widsemmes fshohlmeistern-fshohlas un fshohlas-funga Zimeses gohda deena.

(Statutes Nr. 34.)

Walmeeres wezzakais mahz. Walter apfweizinaja fshohlas fungu Walmeeres draudses wahrda, fur Zimse kahdu laiku pat pagasta fshohlmeistern un pehz arri par seminara fshohlmeistern bijis. Mahzitais peeminneja, fa abbi kohpä gan daschas labbas deenas, bet arri deenas nastu un karstumu papilnam zeetuschi. Tad runnaja Burtneeku draudses fshohlmeisters Raktig, fas fennakös gaddös pee Zimeses par fshohlmeistern mahzijeess. Wirsch apfweizinaja fawu firsnigi mihlotu fshohlmeistern wiffu zillahrtēju mahzefku wahrda, Deewu firsnigi teikdams, fas Widsemmei tahdu teizamu wihru dewis, fas 25 gaddus ar mihlestibu un ustizzibu schinni weeta fapulzejeess; peeminneja arri tohs lungus un mahzitajus, fas scho fshohlu zeldami apleszinajusch, fa winni ne gridd par nemahzitu strahdneeku pulku, bet par mahziteem gaismas laudim waldbht. Raktig arr beidscht scho zerribu isteiza, fa Zimeses fungu wahrds us behrnu behneem labbä peeminnä palikshcht un pasneeda winnam fshaisu gramatu, fur wiffu winna mahzefku bildeš bij eelshä, luhgdamees, lai tohs wiffus, fas schē nobildeti labbä peeminnä paturroht.

Behz schis runnas nodseedaja seminara mahzefki jauku fwehtku dseefnu un Ruhjenes draudses fshohlmeisters Schwach to usrunnaja wiffu, bet ihpaschi to fshohlmeistern wahrda, fas naw schinni weeta par fshohlmeistereem mahzijeess. Leelais weefu pulks jau fshaidri rahdoht, zil kochti to darbu gohdajoch, fo schē strahda un fa arri to wihru mihlejoht, fas schinni weeta mahza. Breeksch 25 gaddeem Widsemme lohti maf draudses fshohlu bijuschas un arri tee rettee fshohlmeistern naw fawu darbu pareisi prattusch. Taggad effoch tas zittadi palizzis; effoch fshohlas, effoch arri derrigi fshohlmeistern, arri laudis fahloht fshohlas zeeniht. Bee tam gan dauds leetas peepalihdsejuschas, bet wifswairak seminars, labbus fshohlmeistern ismahjidams. Tadeht gohds jadohd augfti zeen. Widsemmes bislapam

Walteram, kas wisepiemais us tam dohmajis seminaru zelt, tāpat arī Widssemes lungeem un mahzitajeem, kas preeksch tam waijadfigu naudu dewufchi, ffohlmeisteru tehnam, augsti zeen. biskapam Ullmannim un wisseem seminaru apgahdatajeem. Bet schodeen wiss-wairak pateiziba nahkabs Zimeses lungam, kas 25 gaddus par seminaru ffohlmeisteru buhdams Widssemē Latweescheem gaischumu un mahzibu gahdajis un arī wezzus ffohlmeisterus us ustizzigu strahdashanu pafsubbinajis, teem padohmu, mahzibu un labbu preeksch-sihmi dohdams. Tā tad Zimeses lungs ne ween faweem mahzkeem bet arī wissahm Widssemes ffohlahm fawu sehgele usspeedis un tad schi sehgele pasihshanas un faweenoschanas sihme effoht, winsch tam pasneedsa sehgele gredsenu no wezzu ffohlmeisteru puffes, lahgdams lai to walkajoht par tahdu sihmi, kas apleezinajoht, la wissi ffohlmeisteri weenā beedribā stahwoht.

Nu nodseedaja atkal jauku dseesmu un Mihiltes Drohnu mahju fainneels Daugullis usrunnaja Zimeses lungu Latweeschu wahrda, pateikdams par wissu to labbu, lo Zimeses lungs preeksch Latweeschu apgaischanas darrjīs. Wehl lassija arī pateizibas gramatu preekschā, lo Wezz-Beebalgas draudse bij tam lihds dewufe. Atkal atskanneja dseesma un Raunas mahzitais Sokolowski to apfweizinaja wissu Widssemes mahzitaju wahrda. Wisepirms winsch effoht atnahjis tā Raunas mahzitais no tahs draudses, kur Zimeses lungs dsimnis un audsis, wianu apfweizinaht no Raunas kalneem un lojahm, no Raunas Deewa namma un no tehwa kappā un winnam swehtibu subtidams. Bet winsch effoht arī atnahjis wissu Widssemes Luttera mahzitaju wahrda, kas arī ar lelu preeku schohs swehtlus fwinnnoht, sinnadami tā basnizai un ffohlai weenadi zelli lohpa jastaiga. Ewangeliuma draudse ne warr bes ffohlas istikt, jo tai jagahda, lai katris draudses lohzeelis fawu tizzibu skaidri pasihst. Ffohla ne warr bes basnizas pahrtikt, ja no tahs schkirahs, tad paleef bes spehla. Mahzitaji winnu par fawu darba beedru atshdami, tam to dahwinajoht, us lo lohpa dibbinati stahwoht: swehtu bihbeli. Nu pazehlahs weens mahzitais un pasneedsa Zimeses lungam Widssemes mahz. wahrda fw. bihbeli islassidams tohs wahrdu, lo biskaps Walters tur bij eeraktijis. Raunas mahz. pasneedsa winna beheerem arī fw. bihbeli ar dauds bildehm.

Pehz schihs runnas dseedaja to dseesmu: „Deews Kungs irr muhsu stipra pils“ un seminaru zittu reis mahzeelis Jakobsohn, taggad Zggaunu kreise par ffohlmeisteru, apfweizinaja to wissu zittfahrteju mahzeeku wahrda un pasneedsa Zimeses l. flawas dseesmu, lo weens no winna mahzkeem us scho deenu bij faraktijis. Weidsiht pats Zimeses lungs us kanzeli uslahpis

runnaja par teem wahrdeem: Kam schee swehtki nahkotees, woi winnam jeb tam seminaram? Winsch irahdija, la winnam schi gohda deena ne peenahkotees, jo ne effoht 25, bet jau 34 gaddus fawā ammatā, arī ne effoht pats no fawas gribbeschanas scho ammatu usnehmees, bet no wezzakeem peespeests par ffohlmeisteru palizzis, tāpatt arī schinni taggadejā ammatā zaur zittu ffohbinafchanu tizzis. Ka winsch mahzjees ustizzigi strahdaht un fawu dsihwibu par augstahm leetahm nodoht, par to winnam japateiz Arnischa lungam, Wahzsemes seminaru ffohlmeisteram, pee tam winsch mahzjees. Tāpatt arī jatenzina tā laika Walmeeres wezzafam mahz. Walteram, taggadejam biskapa l., kas pats ar wissu spehlu ustizzigi strahdajis un arī praktis zittu spehklus mohdinahht. Ko winsch no behrnu audsefchanas un mahzishanas sinnoht, to effoht no faweem meisteerem mantojis, pee kurru lahjahm mahzibas gaddos sehdejis. Pehz pabeigteem mahzibas gaddeem par ffohlahm staigadams, winsch mahzjees ar ffohlas leetahm jo labbi eepasihstees. Ka winsch arī mahzjees, la Deewa bijafchana wissas gudribas eefahkums effoht, par to Deewam japateizjoht. Ka fawā ammatā ne effoht par wetti strahdajis, la winnam pee tam labs prahts bijis un la par to no faweem ffohlas beheerem mihlestibu, ustizzibu un pateizibu mantojis, la pee dascha jauneka dedfigu mihlestibu us ffohlmeistera ammatu atraddis, par to gohds nahkotees Latweescheem un Zggauneem, kas tikpatt tschakli un tikli tā zittas tantas effoht. Tā tad scho deenu winnam par gohdu ne fwinnnoht. Woi tad schee swehtki nahkotees seminaram? tā Zimeses l. tahlaku jautaja un tad isstahstija ar ihseem wahrdeem par schihs ffohlas eefahkumu no pascha pirma laika lihds patt schai deenai, par lo jau lassitajeem stahstiju. Tā Zimeses l. par ffohlu fazzijis, pasemmigi apleezinaja, la arī schai ffohlai schee swehtki ne nahkotees, lai gan sirsniga pateiziba ffohlas zehlejeem un apgahdatajeem jadohd, tomeht zilweku darbu ne warroht teikt, bet Deewam ween peenahkabs gohds, flawa un pateishana. Tadehl schee swehtki effoht pateizibas swehtki Deewam par gohdu un arī preezigi ffohlmeisteru swehtki, kur lai ar Zehlabu apleezina: „Kungs es esmu mas prett wissahm apscheloschannahm“ un ar Dahwidu: „Teiz to Kungu, manna dwehsele, un kas eelsch mannim irr winna swehtu wahrdu. Teiz to Kungu, manna dwehsele, un ne aismirski lo winsch tew labba darrjīs.“ (Dahw. ds. 103, 1. 2.)

Ar tahdu firds pateizibu Zimeses l. fawu runnu beidsa, ar tahdu firds pateizibu atskanneja no dseedataju pulla to dseesmu: „Teiz to Kungu, manna dwehsele,“ un pehz schahs dseesmas dseedaja wissi sanahkufchi weesi lohpa to flawas un pateizibas dseesmu:

„Lai Deewu wiffi libdi.“ Obtru perschu beidsobt uslahya kislaps Ullmannis us Kanzeli un fazzija: Wüsch ne gribboht wairs runnaht, jo effoht jau wifs teikts, kas tahdäs swehtfös fallams, tillai wehl swehtifchana truhfsoht. Wüsch sapulzejuschus weefus luhdsobt, lai winnam to atwehloht darriht. Un tä tad firmais gohda tehws ar swehtifchanas wahrdeem weefus swehtija.

Tä fchahs deenas swinneschana beidsahs, bet paschi swehtki wehl ne bija beigti. Zimfes l. usuehma weefus ar brohlastu un pufszell diwös wiffi schlihras. Bet pulstien fchetrös atkal wiffi weefi — kahdi 130 zilweki — sapulzejahs Wallä us gohda maltiti, kur dascha jauka dseefma atskanneja un kur daschu spehzigu un wehrä leefamu wahrdu runnaja. Biskaps Ullmann glahsi rohläs nehmis uszehlahs un us muhsu Keisera weffelibu usdsehra. Wiffi weefi preezigi ureah fauldami dsehra lihds. Wehl labbas laimes wehlejoht dsehra us Widsemmes leeklungu beedribu, kas par seminaru gahdajuse, us flohlas labdarritajeem Brüningf un Wrangel, biskapeem Ullmann un Walter un ffolhu preekschneekam Klot, Widsemmes mahzitajeem, Zimfes lungam un wiffahm Widsemmes ffolhlahm. Beidsobt pazehlahs weens ffolhmeisters un usklubbinaja laimes dsert us 17to Juhni. Jo 17tä Juhni Zimfes l. primo reis us Wahsemmi aifreisojis, 17tä Juhni atkal no turrenes pahrnahzis, schodeen tai 17tä Juhni gohda swehtlus winnam un seminarum par gohdu swinnam. Tadeht lai dsihwo 17tais Juhni, un Zimfes l. zella speeki un taschu pasneedsa, kur eefschä bij zella nauda no winna mahzkeem un ffolhmeistereem famesta par dahwanu, lai reisfoht us Wahsemmi, tur sawu meesu stiprinahht un no gruhsteem darbeem atpufstees.

Pufszell astonds sapulzejahs atkal wiffi weefi seminarä, kur jau leels kauschu pulks — tuhftoscheem zilweku — no laiminu draudsehm bij sanahkufchi klaufftees un skaltitees. Ffolhmeisteri, seminaru mahzekli un Wallas dseedataju beedri dseedaja jaukas dseefmas us dauds balsim un kad tumfch mettahs, tad seminaru namis un wiffi lohki un krumi dahrsä un fehtawiddü atspihdeja no dauds uggunim, kas neiffskaitamös raibös papihra lukturös bij eededfinatas. Lihds pat paschu pufsnakfti wiffi weefi lohpa preezajahs un tad til leelos barrös us pilfatu aigahja prohjam.

Kas mihlestibu sehj, tas mihlestibu ptaufa. To mums itt skaidri apleezina fchee swehtki, kas Zimfes lungam un seminarum par gohdu swinneti. Sirds fasilft to pahrdohmajohht ar kahdu mihlestibu Widsemmes ffolhmeisteri, lungi un mahzitaji Zimfes lungu gohdajufchi un zeenijufchi. Lai Deews usturra Zimfes

l. jo prohjam, lai stiprina winna wahju weffelibu, ka wüsch wehl ilgus gaddus Widsemneekem par swehtibu strahdaht spehtu!

Kad tu gribbi smeeklus taisiht, tad apdohma, woi ar affarahm ne beigfees.

Kad tee johkotaji to arween apdohmatu, tad daschu reis ohtram fahpes ne darritu un tad kas notizzis ne buhtu, lo es fcheit par mahzibu gribbu stahstihht.

Zaunamüschä fcho wassar bahsa us laidara feenu, wiffa nowadda laudis lohpa. Pee tahda darba puifchi ar meitahm sanahkufchi arween mehds trakkohht, tä arri tai deenä tanni minnetä müschä trakkolja un plohstijahs lihds smeekli par affarahm palikka, prohti: weens puifis par zitteem jo maltigs stikkmannis, mett us greeftu zauruma flehvi feena un fauz ar ohtru tahdu palkal nahlamai meitai dsedri wirfä, lai ahtri feidsahs feenu tur noneft. Rabbadsite nesinnadama, kad greeftös zaurums, kas ar feenu weegli apmehtahs, ar sawu feenu flehvi ahtri eet, iskriht zaur greesteem zauri us dsikka zeeta stakka gribda, paleek ar feena flehvi rohläs tuppohht. Tee gahrdaki smeekli par to iszehlahs, — bet apkluffa, kad meite sehdu palikka un augfcham wairs ne zehlahs un kad tee, kas winnu raudsiht gahja, to nedfihwu atradde! Nu bija jakratta, ar uhdeni jamafga lihds atdsihwojahs, un firds fahtruhka, kad winna wairs nepeerehlahs, par breefmi-gahm fahpehm gaudoja, un kaut gan mirt neubht ne gribbeja, tomehr pehz ne dauds deenahm nomirra!

Kad schis stikkmannis to buhtu apdohmajis, ka winna johki til flikti warr isdohtees, tad wüsch gan wianus buhtu pamettis, bet tee nu notiklufchi un no tam lai nu wüsch un zitti nemmahs to mahzibu: Ro darridams darri ar apdohmu un prahtu. G.....g.

Sprantschu frohna-manteneeks.

Schogadd 16tä Merzi palikka Sprantschu Keisera Napoleona dehls, winna weenigais behrns un frohna mantineeks, 8 gaddus wezs. Wüsch effoht smuks behrns, ar appakeem farkaneem waigem, pehz mahtes isskattas. Augums winnam ne-effoht leels. Tehws winnu pahrlaeku mihlejoht. Wüsch effoht deefgan laipnigs behrns, bet ar to ne warroht wis kaut lä apeetees. Daschu reis effoht pahrlaeku ehrmigs un patä keisers krattoht galwu fazzidams: „Ire skaidri redsams, ka wüsch par waldeneeku peedfimmis.“ Mihku behrinu prahtu dauds reis warroht pee winna manniht, bet zittu brihdi wüsch arri prohtohht pawehleht; un iklatru reis kad isbrauzohht, tad arweenu apskattotees, woi waktä-saldats tä stahw, ka waja-

dsigs. Us schahdu usmannibu winsch ne tohpoht wis no saweem wezzakeem raddinahts, bet schi dabba winnam jau peedsimmuse. Winna tehws winnam daudsreis stahstoh, ka Sprantschu waldineekeem gahjis; dehls schohs stahstus klaufotees usmannigi; schee stahsti winnu nemas nepadarroht pasemmigaku; bet wehl jo wairaf duhschigaku un dedsigaku. Kad keisereene us winna kahdu reis dusmojotees, tad winsch klaufotees ittin usmannigi ar dedsigahm azzim, un kad schi pehdigi apstahjotees no bahrschanahs, tad schis plezzus farahwis sehnam faktoht: „Mamma irr pasaudese juse sapraschanu.“ Kahdu reis winnam effoht tohti mihlsts un shehligs prahts. Kahdu reis keisers, keisereene un masais prinzis bijuschi weeni paschi kohpa. — Keisers ar sawu angstu gaspaschu runnajuschi no teem Italienereem, kas keiseru nesenn gribbejuschi nokaut. Masais prinzis darbojees papreelschu ar sawahm leetahm, te us reis tas fahjis gaischi raudaht, un ta raudajis, ka to ne buht ne warrejuschi apluffinaht. Kad keisers prassijis: kapehz raudoht, tad athildejis, ka ne raudoht wis. Te warrejuschi manniht, ka fahpes un fauns eelsch winna zihnijesees. Irraid gan winnam sawadaka dabba, ka zitteem tais paschds gaddos. J. K.

Wlehsha stikkis.

Weshla wakkara eenahl kahda trakteeri (weesu nammâ) smuffi isgehrbts lungs, nosehschahs pee galda un prassa trakteera lungam, lai schim wakkara maltiti gahdajohht un arri glahsi wihna. Rungs tuhda leel fullainim galdu aplahht un arri glahsi wihna peenest. Pa-ehdis lungs fakka, ka effoht naidu mahjâs aismirsis un winnam par drohschibu sawas bilfes atstahschohht, un riktigi, winsch nowell bilfes un atdohd tahs trakteera lungam un fakka, kad winsch to naidu atnessichohht, tad lai schim sawas bilfes atdohdoht. Pa tam winsch sawu garu manteli uswell un iseet pa durwin eeschlibbi pahz celu us ohtru trakteeri, tur eegahjis dohd labbu wakkaru un prassa, woi winsch schè ne warroht gultu dabhuht un par nalki palikt. Warroht gan, teiza trakteera lungs, labpraht. Woi tuhliht gribboht gulleht? — Es esnu peckuffis un gribbu tuhliht gulleht eel. Trakteera lungs uswedd kahda angshas istabâ, tur gulta preelsch winna tohp ustaisita; pehdigi winsch wehl apstelleja, lai pulksten schds winnam kappeju usnesz.

No rihta fullainis useet, ka jau leelos trakteerds, lunga drehbes tibriht, bet atrohn, ka bilfschu naw. Sullainis teiz: Rungs, ne nemmat par faunu, tur juhfu bilfes, es tahs arri gribbu isbirsteht? — Ko tu fakki, mannas bilfes? — es tal ne esnu bes

bilfchem schè atnahjis, — un tur wehl bija kabbatâ papihra scheines 150 dahlderu wehrtibâ. Winsch leel trakteera lungu ussautt un fakka, ka tas warroht gan notikt, ka scheit bilfes nosuhdoht un wehl ta nauda, ar ko tam wajadseja renti malfahht! — Trakteera lungs pahrbihjees un arri pawiffam ismissis teiz, ka par sawu fullaini gan warroht galwoht, jo tas jau 10 gaddus pee winna deenoht un no ta itt nelo slihta ne effoht dsirdejis. — Bet kur tad es nu bes bilfchem warru tilt un bes tahs naudas, ko man us renti wajaga malfahht?! Dohdeet man jel tuhda kahdas bilfes un 50 dahlderus, ka us renti ja mas trejchu dalku warru aismalfahht. Kad es pehzak atnahschu, tad skaidri warresim ismekleht, ka tahs bilfes un ta nauda nosudduse. Trakteera lungs sawas bailes tam eedohd kahdas no sawahm bilfchem un kahdas 50 dahlderus, ka schis minnetâ weeta warretu tohs nodoht. Sweschais lungs uswell bilfes; panemm to naidu un iseet no ta pilfata. Pehz kahdu brihdi iseet trakteera lungs us eelas pussi un eerauga sawu zeeminu, to ohtru trakteera lungu. Labriht! ussautt tas sawam draugam un fahht tuhliht stahliht, ka wakkar pee winna effoht smuffi gehrbees lungs eenahjis un prassijis wakkara maltiti un glahsi wihna, bet pa-ehdis teizis, ka naidu aismirsis mahjâs un atdewis sawas bilfes liblâ. Nu sawratta trakteera lungs, ka tas breefmigats blehdis tas patz buhschoht bijis un ka abbi neganti peekrahpti! Smuffkais lungs arri wairs ne ar to naidu neds ar tahm bilfchem wairs naw parahdijees! Bet kur nu gan schis smuffkais gudrais kundsinsh ar tahm bilfchem buhs beidschtoht nostalgajis? Reggi pliks un fails muhschiga pasufchanâ? W. K.

Lustigs musifikants.

Masa pilfatinâ dsihwoja nabbags, bet lustigs musifikants ar sawu seewu un behrneem. — Musiks ruddens jaw klahu, bet scheem mallas, ko krahfni kurrinaht, wehl ne buht ne bija. — „Wat dsirdi — wihrin, auksts nu jaw deesgan — woi tu ne warretu jel kahdu puffsaffiti jeb masal mallas nopiekt; jo man dikti auksts!“ — jautaja seewa Greeta sawam wihram, tam musifikantam. — Greeta iseet ahra — te panemm wihrs sawas pijohles, eebahsch tahs krahfne un aisslupp swezzi, eeleet to lukturi un noleel to krahfne pee pijohles. Paltabban arri eenahl Greetele. — „Nu seewina — nu buhs filts — jo es paltabban krahfne par 5 rubleem mallas eebahsu.“ — Seewa ugguni krahfne redsama — un siltumu jaw kaulds juldama pee-eet pee krahfnes, attaisa dwerwis un eerauga schohs johlus, par ko ta gahrbi pasmejahs — un riktigi arri tai reisâ aukstums wairs ne bij juhtams. E. J. S.

S l u d d i n a f c h a n a s.

Wiffi tee, fam no ta **Heiden (Wirksumtschas)** nelaita **Schwintu** frohdftuecka **Kahria Grinberga** fahdas parradu praffifchanas buhtu, tohp ufajinati tai **26ta Septemveri f. g.**, kas par to iflehgfschanas terminat nolits, fcheit peeteiltees un ffaidras peerahdfchanas peenest; jo pehz fchi termina neweens wairs ne taps peenents. 1

Heiden (Wirksumtschas) pag. teesâ, 25ta Jubli 1864. (Nr. 57.) Pagasta wezafajs: Leinart. 777 Teefas fcrihweris: Kappelf.

Rabbi ewests fchenfis, „**Kappafrohgu**“ nosaukts, ais Zelgamas Annas wahrteem pee schoffejas leelzeffa, tohp lehti isfhechts, dehl fo ware peeteiltees pee Annas wahrteem **Louis Goldberga** nammâ, pee fainnecla. 1

Krohna Palzgraves muifchâ pee leela Bekkera frohga un Dohbeles leelzeffa, **tas jaunus eezelts turgus**

tohp katra gaddâ tai pirmdoenâ pehz Zelgawas Mabras turgus noturrechts, kas irr fchiuni gaddâ tai **14ta Septemveri.** 1

No jauna dabbubts krahjums **englifchu bohmwillas wehwerâ** dshju (fcheringa) eelfch dajchadahm pehrwehm un wiffceem Nimmureem no

12—14 libds 15' ohlektis uf mahzina, fâ areri wiffi Nimmuri linnu dshju pehz Nihgas turgus lehti pahrdohd **Zelgawâ** fuhres bohdê pee turgus platscha prettim wezza Neulanta bohtei appafsch bohtu rindehm un fohla gohdigu apdeeneschann **S. Gottlieb.** 2

Weenas **fkohlas ehrgeles** ar 3 balsim no Germanna fanga taijitas, bes nelahdas mainas, dabbujamas Grohbinê **Dswalda** nammâ, pee Schihdu fkohlas. Ta malka 80 rubl. fudr.; falihgfschann dabbu pee 1

J. Karlsfohna.

Dampa = Kaulumilti,

gaujchi fualki malti, muzzâs no 7½ pudda mittu = fwarra, par to noliktu zennu no 6 rubl. fudr. n. par muzzu, dabbujani tanni elses = pabrihki **Zohrua = kalmâ** pee Nihgas no **Carl Chr. Schmidt.** 2

Simmams teel darrichts: ka tai **29ta Septemveri** wezza **Wikkela** deenâ fchiunt gaddâ **Safsmakas** muifchâ furgu un zittu **lohpu turgu** noturrechts.

Safsmakâ, tai 27ta Augustâ 1864. (Nr. 287.)

J. Deubnera

g r a h m a t u = b o h d e,

fur pahrdohd wahzifkas un latwifkas grahmatas un kas libds fchim bij jaunâ eelâ, pee Dohmas ganga, taggad irr pahrzelta **Kohp = eelâ,** tai nammâ, kas apfihmechts ar **Nr. 3.,** netahl no **Wenken-dorfa bohdes.** 2

Rabbibas un prezzu turgus Nihgâ tai 22. Augustâ un Leepajâ tai 15. Augustâ 1864 gaddâ.

M a f f a j a p a r:	Nihgâ.		Leepajâ.		M a f f a j a p a r:	Nihgâ.		Leepajâ	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
½ Tschetw. (1 puhru) rudfu 150 libds	1	60	1	70	½ puddu (20 mahrz.) dselses . . .	1	—	1	10
½ " (1 ") fweefchu 250 —	2	75	2	60	½ " (20 ") tabaka . . .	1	25	2	—
½ " (1 ") meefchu 135 —	1	40	1	60	½ " (20 ") fchribtu appian	—	—	2	—
½ " (1 ") aufu . 110 —	1	15	1	—	½ " (20 ") fchab. zubtu gaff.	—	—	—	—
½ " (1 ") firnu . 190 —	2	25	2	—	½ " (20 ") frohna linnu	2	50	2	—
½ " (1 ") riapju rudfu mitl.	1	60	1	70	½ " (20 ") brakka linnu	1	25	1	20
½ " (1 ") bihdelet. 250 —	3	—	2	40	1 muzzu linnu fehfsu . . . 5	—	5	25	—
½ " (1 ") fweefchu mil.	3	50	2	75	1 " fiftu . . . 10½	11	—	9	—
½ " (1 ") meefchu putraim.	2	10	2	75	10 puddu farlanas fahls . . .	6	—	7	—
10 puddu (1 birkawu) feena . . .	4	—	2	50	10 " baltas rupjas fahls . . .	6	—	6	—
½ " (20 mahrz.) fweesta 420 —	4	50	3	80	10 " " fmalikas " . . .	5	50	6	—

Nihgâ amahlfufchi 1238 fuggi, aifgabjufchi 1078 fuggi. — Leepajâ amahlfufchi 155 fuggi, aifgabjufchi 155 fuggi.

Verantwortlicher Redakteur: **Pastor R. Schulz.**

Von der Censur erlaubt. **Mitau,** den 24. August 1864. Nr. 126.

Gedruckt bei **J. F. Steffenhagen** und Sohn in **Mitau.**